

Tarafları ve konusu aynı olan eylem nedeniyle, aynı askerî mahkemece iki defa mahkûm edilen ve hükümleri temyiz edilmeksizin kesinleşen hükümlünün son mahkûmiyet hükmünün yazılı emirle bozulmasına ilişkin istem isabetlidir.

(1.D. 8.4.1987 Es:212, Ka:201)

Yazılı emir yolu ile bozmadan sonra duruşma açılıp soruşturma yapılmasına mesağ bulunmadığı gibi, noksan soruşturma nedeniyle yazılı emir yoluna gelinemeyeceği gerek Yargıtay ve gerekse Askerî Yargıtay kararları ile kesinlik kazanmış olduğundan; hükümlünün eyleminde iğfal ve ikna kabiliyeti bulunup bulunmadığının tahkikine ilişkin yazılı emir isteminin reddine karar verilmiştir.

(1.D. 16.9.1987 Es:506, Ka:499)

Temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen hükümler hakkında Askerî Yargıtay, yazılı emirde ileri sürülen sebepleri yerinde görürse hükmü bozduğu gibi esasa da hükmedebilmektedir.

Eğer bozma, davanın esasını çözmeyen kararlara ilişkin ise, yeniden inceleme ve soruşturma sonucuna göre gerekli kararın verilmesi, 353 Sayılı Kanunun 243 ncü maddesi gereği olduğundan; yazılı emirle vaki bozma kararlarına karşı askerî mahkemelerin direnme hakları bulunmamaktadır.

(Dr1.Krl. 10.12.1987 Es:213, Ka:195)

Cezanın yerine getirilmesine ilişkin ihtilâflarda, öncelikle 353 Sayılı Kanunun 253 ve 254 ncü maddelerine göre kanun yoluna gidilmesi gereklidir. Bu yolda verilecek bir kararın Askerî Yargıtay incelemesinden geçmeksizin kesinleşmesi halinde, yazılı emir yoluna gelinebileceği gözönüne alınmadan ve kanun yolu mevcut iken yazılı emre gelinmesi kabule değer bulunmamıştır.

(3.D. 21.6.1988 Es:427, Ka:412)

İddianamede yer almayan eylemler hakkında yazılı emire dayalı bozma isteminin kabule değer bulunmamıştır.

(3.D. 20.9.1988 Es:498, Ka:483)

Askerî Yargıtay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 29.3.1972 gün ve 1972/2-2 sayılı kararı muvacehesinde, Askerî Yargıtay incelemesinden geçmeksizin kesinleşen hükümlerdeki harçla ilgili kanuna aykırılıkların, yazılı emir yolu ile bozulması istenebilir.

(Dr1.Krl. 7.12.1989 Es:262, Ka:256)

Nisbî harcın ceza mahkûmiyetinin sonucu olması, genel olarak kamu hukukunu ilgilendirmesi ve re'sen temyize tabi bulunması nedeniyle; kesinleşen hükümde bu konudaki yasaya aykırılıkların yazılı emir yoluyla bozulması istenebilir.

(Dr1.Krl. 14.12.1989 Es:263, Ka:260)

"Bu sayfada yer alan yazıların telif hakkı, www.askerihukuk.net internet sitesine aittir." Bu ibare eklenmek şartıyla, buradaki dosyalardan F.S.E.K.na uygun kısa alıntılar yapılabilir, ancak sitemiz yönetiminin açık izni olmaksızın dosyanın tamamı başka bir mecrada kopyalanamaz veya başka yerde yayınlanamaz.

Hükümlünün daha önce gözaltında, tutuklulukta veya askerî cezaevi yerine disiplin cezaevinde geçirdiği sürelerin infaz edilmekte olan cezasından indirilmesi, hususu tamamen infaza taallük eden ve mahkeme kararına gerek olmaksızın askerî savcı tarafından re'sen araştırılacak ve cezadan düşülecek işlerdendir. Askerî savcılıkça ilgili yerlerden sorularak mahkeme kararı olmaksızın bu sürelerin hapis cezasından düşülmesi yoluna gidilebilir. Ancak, gözaltında tutuklulukta veya disiplin cezaevinde geçen süre, başka bir suç veya disiplin tecavüzü için uygulanmış ise veya hangi suçtan düşüleceğinde tereddüt edildiği takdirde mahkeme kararına ihtiyaç vardır. Ayrıca, sanığın şartla salıverilme durumu da gözönüne alınmalıdır.

(5.D. 6.4.1988 Es:305, Ka:297)

Sanığın aynı fiil nedeni ile evvelce disiplin âmiri tarafından oda hapsi cezasıyla cezalandırılmış olması; bu cezanın daha sonra askerî mahkemece verilen cezadan mahsubuna engel değildir.

(2.D. 6.7.1988 Es:556, Ka:544)

Sanığın mahkûm olduğu 2 yıllık hapis cezasının infazından sonra yürürlüğe giren 3506 Sayılı Kanun uyarınca söz konusu cezasının teciline karar verilmiş olması, 2 yıllık infaz süresinin daha sonra işlediği ve halen temyiz incelemesi aşamasında bulunan mahkûmiyet süresinden indirilmesi konusunda sanığa hak vermez.

(Dr1.Kr1. 22.6.1989 Es:187, Ka:172)

(3.D 18.9.1990 Es.394 Ka.384)

Anılan mahkeme mahsup istemini reddettiği ... gün ve ... sayılı kararında 1984/90 esasta kayıtlı davanın halen devam etmekte olduğu gerekçesine istinat etmektedir. Oysa hürriyeti bağlayıcı ceza mahkûmiyetlerinden tutuklu kalan sürelerin mahsup edilmesi gerektiğini amir gerek TCK. nun 40 ve gerekse 353 S. K. nun 251 nci maddeleri «vuku bulan mahkûmiyet» ten bahsetmekte olup, bu tutukluluğun sadece görülmekte olan davaya ait cezadan indirilebileceği gibi bir hüküm getirmede olduğu gibi davanın sonuçlanmasına kadar bir işlemin yapılmayacağını da hükme bağlamamıştır. Tutuklama bir tedbirden ibaret olup her halükârda şahsın hürriyetini kısıtlamış olduğu gibi derdest davanın da sanığın mahkûmiyeti ile sonuçlanacağına kesin nazarı ile bakmağa imkân olmadığından mücerret bu gerekçe ile istemin reddi kanuna aykırı olduğu gibi bu tutum ileride telafisi mümkün olmayacak bir mağduriyeti de mucip olabileceğinden hükümlü vekilinin mahsup istemi yerinde görülmüştür.

(4.D. 22.10.1985 E. 250 K. 230)

Hüküm katiiyet kesbetmeden evvel vukubulan mevkûfiyetin ceza mahkûmiyetlerinden indirileceğine ilişkin T.C.K. nun 40 ncı maddesi hükmü ile 353 sayılı Kanunun 251 nci maddesinin aynı mahiyetteki açık hükmü karşısında, kesinleşen hüküm tarihinden önceki tutukluluk süresinin, bu tutuklamaya neden olan suçun nev'ine ve suçla ilgili soruşturmanın tamamlanmış olmasına bakılmaksızın kesinleşen hükümden mahsup edilmesi zorunlu ve Askeri Yargıtay içtihatları da bu merkezde iken, yerel mahkemenin aksi düşünceye dayalı red kararı anılan kanun hükümlerine ve uygulamaya aykırı görülmekle sanık vekilinin itirazının kabulü ile sanığın derdest bulunan davası sebebiyle tutuklu kaldığı sürenin hükümlülük süresinden indirilmesine karar verildi.

(2.D. 30.10.1985 E. 227 K. 209)

Tutuklamaya neden olan suç ile mahkûmiyete neden olan suçun, ayrı suçlar olması halinde dahi, hükmün kesinleşmesinden önceki tutukluluk süresinin hükümlülük süresinden indirilmesi, T.C.K.nun 40 ve 353 Sayılı Kanunun 251 nci maddeleri gereğidir.

(Drl.Krl. 16.5.1986 Es:58, Ka:54)

Sanığın yargılaması devam eden suç nedeni ile tutuklu kaldığı 7 aylık sürenin, daha sonra işlediği ve yargılaması bitip kesinleşen suçunun mahkûmiyeti süresinden mahsubu gerekir.

(4.D. 26.1.1988 Es:72, Ka:57)

Firarda iken hırsızlık suçunu işleyip tutuklanan sanık, hırsızlık suçundan beraat ettiğine göre; tutuklu kaldığı sürenin firar suçu nedeni ile kesinleşip infaz edilen mahkûmiyet süresinden indirilmesi isabetlidir.

(5.D. 3.2.1988 Es:117, Ka:110)

Aslı itirazı kabil olmayan bir kararın tavzihi yoluna gidilerek 353 Sayılı Kanunun 254 ncü maddesi kanalıyla itiraz edilmesi, kanuna dolan niteliğini taşır ve tecviz edilemez.

(5.D. 17.6.1987 Es:396, Ka:378)

Hükümlünün 3506 Sayılı Kanunun uygulanması ve cezasının ertelenmesine karar verilmesini içeren dilekçesi üzerine askerî mahkeme tarafından verilen karar, 353 Sayılı Kanunun 253 ncü maddesi gereğince verilmiş bir karar olup; bu gibi kararlara karşı yapılan itirazların Askerî Yargıtay'ca inceleneceği 353 Sayılı Kanunun 254 ncü maddesinde belirtilmiş olduğundan; itirazın en yakın mahkeme tarafından incelenip karara bağlanması kanuna aykırıdır.

(4.D. 13.6.1989 Es:331, Ka:317)

C.M.U.K. nun 367 nci maddesinde de «Müdahale talebi kabul edildiği anda dahili dava olan kimse, şahsi dava müddeisinin haiz olduğu aynı haklardan istifade eder.» hükmü yer almaktadır.

Muhakeme masraflarına ilişkin C.M.U.K. nun 406 nci maddesinde: «Hü kûmler... muhakeme masraflarının dahi kime tahmil olunacağını tayin eder...» hükmünü takiben adı geçen kanunun 413 ncü maddesinde de «Şahsi dava üzerine, görülen işlerde mahkûm, olur... Avukat ve dava vekilleri ücretleri dahi böyledir.» hükmü getirilmiş bulunmaktadır.

Dava dosyasının (65) sırasında kayıtlı davaya katılma dilekçesine müsteniden duruşmanın 22.2.1977 tarihli celsesinde ara kararı ile davaya katılma isteminin kabul edildiği ve müdahil vekilleri Avukat İ. S. ile H. S.'in duruşma celselerine katıldıklarının anlaşılmasına binaen 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 164 ve 169 ncu maddesi ile Avukatlık asgari ücret tarifesinin 1 ve 4 ncü maddelerinde yapılan açıklamalara göre; avukatların emeği, sarf ettiği mesaisinin ve işinin önemi ile niteliğinin gözönünde tutularak mahkemece adil bir avukatlık ücretine hükmedilmemesi kanuna ve cari uygulamalara aykırı görülmüştür.

(1. D. 11.7.1977 E. 243 K. 254)

Sanık hakkında açılan davada suçtan zarar gören mağdur Yzb. K. K. nın soruşturma safhasında ve duruşma sırasında davaya müdahil olarak katılma isteğini dilekçe ile açıkca talep ettiği halde, yerel mahkemenin bu haklı isteğin kabulüne karar vermesi gerekirken, karar safhasında «istemde bulunan şahsın davada sanık sıfatının mevcut olduğunda müdahil sıfatının verilmesinin yeni bir talep hakkı kazandırmıyacağından, davanın intacını geciktireceğinden» bahisle reddine karar vermesi ve böylece davada taraf teşkili yapılmadan hüküm verilmesi kanuna aykırıdır.

(2.D. 11.2.1981 E. 48 K. 49)

26.7.1983 gün ve 2867 sayılı yasa ile 1918 sayılı Kaçakçılık Kanununun 57 nci maddesine bir fıkra eklenmiş ve «soruşturmadan haberdar olmayarak idareye bilgi verme mecburiyeti» getirilmiş bulunduğu cihetle, askeri mahkemenin 4353 sayılı Kanunun 18 nci maddesi gereğince gümrük idaresini temsile yetkili hazine vekilini davadan haberdar etmeden duruşmaya devamla hüküm tesisi kanuna aykırıdır.

(2. D. 20.2.1985 E. 47 K. 34)

353 Sayılı Kanunun 257 ve C.M.U.K. nun 365 nci maddelerine göre, sanığın da suçtan zarar gören kişi olarak soruşturmanın her safhasında müdahil olarak kabulünü isteme hakkı mevcut olduğundan; istemde bulunan şahsın sanık olması nedeniyle müdahil sıfatı verilmesinin yeni bir talep hakkı kazandırmayacağı ve ilgili maddelerdeki unsurların bulunmadığından bahisle reddine karar verilmesi ve böylece taraf teşkili yapılmadan hüküm verilmesi kanuna aykırı görülmüştür. Nitekim Askerî Yargıtay 2 nci Dairesinin 11.2.1981 gün ve Es:48, Ka:49 sayılı içtihadı da bu yöndedir.

(2.D. 18.4.1990 Es:244, Ka:244)

Sanık tarafından dövüldükten bir hafta sonra intihar etmiş olarak bulunan müteveffa er'in intihar olayı ile sanığın eylemi arasında sanığı bu olaydan sorumlu tutabilecek nitelikte uygun bir illiyet bağı kurulamadığına göre; mahkemece mağdurun yakınlarının müdahale taleplerinin kabul edilerek adı geçenlere manevî tazminat hükmedilmesi kanuna aykırıdır.

(2.D. 7.10.1987 Es:544, Ka:534)

Mağdurun babası olarak suçtan zarar gören sıfatıyla zamanında verdiği müdahale dilekçesinin, mahallî C.Savcılığınca askerî mahkemeye geç gönderilmesi sebebiyle idarenin kusurunu müdahale sirayet ettirmek, doğru görülmediğinden adı geçenin müdahil sıfatı ile verdiği temyiz dilekçesinin kabulüne ve duruşmaya müdahilin de taraf olarak iştirak ettirilmesinden sonra karar verilmesi gerektiğinden hükmün bu noktadan bozulmasına karar verildi.

(2.D. 25.11.1987 Es:685, Ka:691)

C.M.U.K.nun 365 nci maddesinde yer alan "suçtan zarar gören" tabiri dar bir şekilde yorumlanmalıdır.Reşit ve ehil bir kişi olan mağdure, her zaman davaya müdahale talebinde bulunabileceğinden babasının davaya müdahil olarak kabulü yerinde değildir.

(3.D. 12.7.1988 Es:469, Ka:456)

Olay tarihinde 15 yaşından küçük olan mağdurenin annesinin müracaatı üzerine, mahkemece davaya müdahil olarak kabulüne karar verilmiş ise de; müdahil olarak kabul edilen kadının evvelce kocasından boşandığı ve mağdurenin velâyetinin babasına bırakıldığı, babanın da müdahale talebinin bulunmadığı dosyanın tetkikinden anlaşılmaktadır.

Bu durum karşısında, davaya müdahale etmesi gereken babanın bir talebi olmadığına, mağdurenin de 18 yaşını doldurduktan sonra böyle bir talebi sebkemediğine göre; annenin suçtan ne şekilde zarar gördüğü belirtilmeksizin müdahale talebinin kabulü ile davaya müdahil olarak alınması kanuna aykırıdır.

(1.D. 21.9.1988 Es:585, Ka:575)

T.C.K. nun 142/3 ve 6 ncı fıkralarına tebaan açılan bir dava; 4 sene 6 ay hapis cezasına kadar bir cezayı müstelzim olabileceğinden tek hakimle görülmesi ve karara bağlanması mümkün değildir.

(4. D. 1.11.1983 gün, 983/732-766 Sayılı Kararı)

353 sayılı Kanuna 2376 sayılı Kanunla eklenmiş bulunan Ek Madde 1'in d bendinde; «para cezasını veya hafif hapis cezasını veya yukarı haddi üç seneye kadar hapis cezasını gerektiren, diğer ceza kanunlarında yazılı suçlar»a ilişkin davalara askeri mahkemelerin hâkim sınıfından olan üyelerinden birisi tarafından bakılacağı belirtilmiş olup, T.C.K. nun 258 maddesinin 2 nci fıkrasında yazılı suçun yukarı haddi üç seneye kadar hapis olduğu cihetle, işbu davaya askeri mahkemenin hakim sınıfından olan üyelerinden birisi tarafından bakılması gerekirken, heyet halindeki mahkemece bu yolda karar tesisi kanuna aykırıdır.

(3. D. 1.10.1985 E. 217 K. 200)

As.C.K.nun 146 ncı maddesinde yazılı suça, heyet halinde bakılıp yargılama yapılması gerekirken, tek hâkimle bakılıp karar verilmesi kanuna aykırıdır

(5.D. 16.9.1987 Es:517, Ka:503)

353 Sayılı Kanunun Ek 1 nci maddesinde, tek hâkimle bakılması öngörülen suçlar arasında As.C.K.nun 91 nci maddesi yer almadığından; bu suçtan açılan kamu davasının tek hâkimle görülmesi kanuna aykırıdır.

(2.D. 7.10.1987 Es:565, Ka:552)

T.C.K.nun 230 ncu maddesinde yazılı suçun yargılamaının askerî mahkeme heyetince yapılması gerekirken, askerî mahkemenin hâkim sınıfından olan üyelerinden biri tarafından yapılması kanuna aykırıdır.

(2.D. 14.10.1987 Es:585, Ka:572)
(Drl.Krl. 24.12.1987 Es:225, Ka:213)

İddianamede yazılı toplam hazine zararı 50.000 liranın üzerinde olan As. C.K.nun 137 nci maddesine mümas davalara heyetçe bakılması gerekir.

(Drl.Krl. 17.12.1987 Es:223, Ka:206)

As.C.K.nun 146 ncı maddesindeki atıf nedeniyle askerî suç olan T.C.K.nun 459 ncu maddesindeki suça, askerî mahkeme heyetince bakılması gerekirken tek hâkimle bakılması kanuna aykırıdır.

(2.D. 27.1.1988 Es:101, Ka:80)

Suç tarihinde Asteğmen olan sanığın yargılamaının heyetçe yapılması gerekirken, sanık için teminat olan bu durumun terhis olduğu gerekçesi ile kaldırılması ve tek hâkimle yargılamaya devam edilerek hüküm tesisi kanuna aykırıdır.

(Drl.Krl.24.12.1987 E.225 K.213)

(5.D. 25.5.1988 Es:423, Ka:414)

353 Sayılı Kanunun Ek 1 nci maddesindeki "para cezasını veya hafif hapis cezasını veya yukarı haddi üç seneye kadar hapis cezasını gerektiren diğer kanunlarda yazılı suçlar" ibaresi; As.C.K.nun atıf suretiyle kendi bünyesine aldığı suçlar dışındaki suçları kapsadığından, As.C.K.nun 144 ncü maddesi delâletiyle T.C.K.nun 240 ncı maddesi kapsamına giren suçların yargılamasının heyet halinde görülmesi gerekir.

(3.D. 17.1.1989 Es:30, Ka:22)

Alenen cinsi münasebette bulunmak suçu, As.C.K.nun 152 nci maddesinin yaptığı atıf gereği askerî suç olup, tek hâkimle görülemez.

(2.D. 27.9.1989 Es:500, ka:487)

Kendini askerliğe yaramayacak hale getirmeye teşebbüs suçundan açılan davaya tek hâkimle bakılması kanuna aykırıdır.

(3.D. 9.1.1990 Es:35, Ka:27)

1
1
1